

INFORMATIONSRUTOR FÖR PLANBESKRIVNING

Ulf Liljankoski

Innehåll

Inledning.....	2
Allmänna definitioner	4
Bygglov	4
Dagvatten	5
Fornlämningar	5
Föroreningar/Markföroreningar.....	7
Ljusförhållande/Dagsljus/Solljus	7
Planbestämmelser & definitioner.....	7
Skydd (skyddsområden).....	8
Trafik	9
Växter	9
Kommunspecifika	10
Trafik	10

Inledning

I Språklag (2009:600) anges att språkanvändningen i offentlig verksamhet ska vara vårdad, enkelt och begripligt, samt att myndigheter har ett särskilt ansvar för att svensk terminologi inom deras olika fackområden finns tillgänglig, används och utvecklas.

I offentlig verksamhet och myndighetsutövning arbetar vi mycket med begreppet klarspråk.

Institutet för språk och folkminnen, som arbetar med att öka, levandegöra och sprida kunskaper om språk, definierar klarspråk som:

*”Klarspråk är myndighetstexter skrivna på ett vårdat, enkelt och begripligt språk.
Det handlar ytterst om demokrati: att alla ska ha tillgång till och rätt att förstå
vad som står i texter som skrivs av myndigheterna.
(Språkrådet i Sverige)*

Terminologacentrum TNC, som är Sveriges nationella centrum för fackspråk och terminologi, går ett steg längre och skiljer på klarspråk och klarspråkigt fackspråk.

Klarspråk

Språk som dels är tydligt, dels är begripligt för de avsedda mottagarna

Klarspråkigt fackspråk

Fackspråk som dels är tydligt, dels är begripligt för de avsedda mottagarna

Att uppnå klarspråk eller klarspråkigt fackspråk, är inte helt enkelt.

I plansammanhang ska du nå en bred grupp politiker, byggaktörer, kommunmedlemmar med mera, med mer eller mindre erfarenhet av plan- och byggtermer. För att underlätta och göra planbeskrivningar mer lättförståeliga, inte minst för mig själv, brukar jag jobba med informationsrutor i de planbeskrivningar jag tar fram.

Informationen i informationsrutorna kommer från lagar och texter från myndigheter, intresseföreningar, terminologistandardiseringar med mera.

Allmänna definitioner

<p>Friyta för lek och utevistelse Friyta för lek och utevistelse som begrepp omfattar den yta som barnen kan använda på egen hand vid sin utevistelse. En friyta är ytan som går att leka på och som är tillgänglig för barnen i huvudsak under skoltid men även i viss mån på fritiden. Förrådsbyggnader, bil- och cykelparkering samt ytor för lastning och lossning är otillgängliga för barnen och ingår därmed inte i friytan för lek och utevistelse. (Boverket. Rapport 2015:8)</p>	
--	--

Bygglov

<p>Bygglov inom område med detaljplan Bygglovsprocessen inom område med detaljplan ställer bland annat krav på att bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan • Möjligheterna att hantera avfall • Att bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas, och att ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. 	
--	--

Dagvatten

<p>Dagvatten Dagvatten en ett samlingsbegrepp för ytligt avrinnande regnvatten och smältvatten. (Svenskt Vatten, 2016)</p>	<p>Recipient Recipient är det vattendrag, hav eller sjö som är mottagare av dagvattnet.</p>
	<p>Återkomsttid för dagvatten Med en händelses återkomsttid menas att händelsen i genomsnitt inträffar eller överträffas en gång under denna tid.</p> <p>20-årsregn Ett 20-årsregn inträffar i genomsnitt vart tjugonde år. 20-årsregn innebär mycket höga dagvattenflöden och kan leda till allvarliga översvämningsproblem på utsatta ställen.</p> <p>100-årsregn Ett 100-årsregn inträffar i genomsnitt vart hundra år. 100-årsregn innebär extremt höga dagvattenflöden och kan leda till mycket allvarliga översvämningsproblem på utsatta ställen.</p> <p>(Info: SMHI)</p>

Fornlämningar

Det är inte alltid samtliga utredningar utförs vid arkeologiska utredningar och undersökningar. Välj den/de utredningar som utförts.

Fornlämningar

Fornlämningar skyddas enligt kulturmiljölagen (1988:950). Kulturmiljölagen förbjuder att ta bort, rubba, gräva ut eller skada en fornlämning utan länsstyrelsens tillstånd.

Om det under byggprojektets gång påträffas en fornlämning måste man, enligt lag, omedelbart anmäla detta till Länsstyrelsen och bygget stoppas i väntan på länsstyrelsens vidare beslut.

Arkeologisk utredning, etapp 1

En arkeologisk utredning etapp 1 innehåller bland annat kart- och arkivstudier samt fältinventering.

Arkeologisk utredning, etapp 2

En arkeologisk utredning etapp 2 innebär upptagande av sökschakt med grävmaskin på valda delar av det planerade exploateringsområdet.

Arkeologisk förundersökning

Syftet med en förundersökning är att länsstyrelsen ska få mer information om fornlämningen, till exempel exakt läge, storlek och ålder samt vilken typ av lämning det är.

Arkeologisk undersökning

En arkeologisk undersökning (slutundersökning) innebär att fornlämningen, eller den del som berörs av byggplanerna, grävs ut i sin helhet.

Föroreningar/Markföroreningar

<p>Partiklar, PM10 Luften innehåller mängder av partiklar i varierande storlek. Partiklar som är mindre än 10 mikrometer i diameter passerar ner i lungorna och kan orsaka lungsjukdomar, och högsta tillåtna halt regleras därför i lagstiftning.</p> <p>Partiklar som är mindre än 10 µm brukar benämnas som PM10.</p>	<p>Serveso För att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor för människor och miljö har EU antagit det så kallade Sevesodirektivet. I Sverige är direktivet infört genom Sevesolagstiftningen.</p> <p>Verksamhetsutövare som hanterar farliga ämnen i större mängder vid ett och samma tillfälle omfattas av reglerna.</p>
---	--

Ljusförhållande/Dagsljus/Solljus

<p>Direkt solljus I Boverkets byggregler definierar Boverket <i>direkt solljus</i> som ”solljus som lyser in i rum utan att ha reflekterats”.</p>	
--	--

Planbestämmelser & definitioner

<p>Prickmark Prickmark är mark där byggnader inte får uppföras.</p>	<p>Förgårdsmark Förgårdsmark är ett område mellan bebyggelse och allmän plats där byggnader inte får uppföras.</p> <p>Förgårdsmark markeras i plankartan med prickar.</p>
--	--

Skydd (skyddsområden)

<p>Särskilt skyddsvärda träd Begreppet <i>särskilt skyddsvärda träd</i>, definieras av Naturvårdsverket som samlingsnamn för jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd.</p> <p>Där alternativ finns bör särskilt skyddsvärda träd ej avverkas. (Naturvårdsverket. Rapport 6496. 2012)</p> <p>Ett <i>särskilt skyddsvärt träd</i> har per automatik inget direkt lagskydd bara för det faktum att den är <i>särskilt skyddsvärt</i>. Indirekt innebär dock de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken att rimlig hänsyn måste tas för trädet.</p>	<p>Allé Alléer är lövträd planterade i en enkel eller dubbel rad som består av minst fem träd längs en väg eller det som tidigare utgjort en väg eller i ett i övrigt öppet landskap. Träden ska till övervägande del utgöras av vuxna träd. (Källa: Bilaga 1 till förordning [1998:1252] om områdesskydd)</p> <p>En allé omfattas av det <i>generella biotopskyddet</i> och räknas som ett <i>biotopskyddsområde</i>.</p> <p>Biotopskyddet innebär att en <i>ansökan om dispens från biotopskyddet</i> måste skickas in till <i>länsstyrelsen</i> vid arbeten som påverkar trädallén.</p>
<p>Rödlistning En rödlistad art har per automatik inget direkt lagskydd bara för det faktum att den är rödlistad. Indirekt innebär dock <i>de allmänna hänsynsreglerna i miljöbalken</i> att rimlig hänsyn måste tas för arten.</p>	<p>Strandskyddsområde Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningarna för allemansrättslig tillgång till strandområden, och bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten. (7 kap. 13 § miljöbalken [1998:808])</p>
<p>Fridlysning Fridlysningen innebär att en <i>ansökan om dispens från fridlysningsbestämmelser</i> måste skickas in till <i>länsstyrelsen</i> vid arbetens som påverkar förekomsten av artbeståndet.</p>	<p>Biotopskyddsområde Biotopskyddsområde är en form av områdesskydd som kan användas för att skydda små mark- och vattenområden (biotoper) som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter, eller som annars är särskilt skyddsvärda.</p> <p>Biotopskyddet innebär att en <i>ansökan om dispens från biotopskyddet</i> måste skickas in till <i>länsstyrelsen</i> vid arbeten som påverkar biotopskyddsområdet.</p> <p>(Naturvårdsverket. Handbok 2012:1)</p>

Trafik

--	--

Växter

<p>Buskvicker Buskvicker är en <i>fridlyst</i> kärlväxt.</p> <p>Fridlysning Fridlysningen innebär att en <i>ansökan om dispens från fridlysningsbestämmelser</i> måste skickas in till <i>länsstyrelsen</i> vid arbeten som påverkar förekomsten av artbeståndet.</p>	<p>Åkerranunkel Åkerranunkel är en <i>rödlistad</i> kärlväxt.</p> <p>Rödlistning En rödlistad art har per automatik inget direkt lagskydd enbart av det faktum att den är rödlistad. Indirekt innebär dock de <i>allmänna hänsynsreglerna</i> i miljöbalken att rimlig hänsyn måste tas för arten.</p>
---	--

Kommunspezifika

Trafik

<p>Stomlinjestråk för kollektivtrafik</p> <p>I utställningshandlingarna för <i>Översiktsplan för staden Norrköpings kommun</i>) definieras stomlinjestråk som ett stråk för kollektivtrafik med raka och gena linjesträckningar som ger hög resehastighet.</p> <p>Längs stomlinjestråken för kollektivtrafik ska hög bebyggelsestäthet eftersträvas - särskilt vid knutpunkter och hållplatser.</p> <p>Stomlinjestråken för buss ska, i så hög utsträckning som möjligt, ges separata körfält och banor som på sikt kan byggas om till spårväg.</p>	
--	--